

OBSAH

Predslov	11
ÚVOD	23
I HLADANIE A NACHÁDZANIE ČLOVEKA VO VÝTVARNOM UMENÍ - ÚVOD DO PROBLEMATIKY ANTROPOMORFIZMU A PROJEKCIE	41
1.1 Pretváranie sveta na ľudský obraz	50
1.1.1 Etymológia a história pojmu antropomorfizmus	56
1.1.2 Antropomorfizmus, antropocentrizmus - ich systémové rozdiely a špecifikácia významu	68
1.2 Projekcia v teórii vcítania	75
1.2.1 Premiestňovanie, výmena, modifikácia	77
1.2.2 Prepožičanie, prenesenie, oživenie	81
1.2.2.1 Vischerov model projekcie	83
1.2.2.2 Volkeltovej model projekcie	88
1.3 Projektívny antropomorfizmus vo výtvarnom umení od 19. storočia	93
1.3.1 Od oslobodeného individua k vznešenej prírode romantizmu	97
1.3.2 „Arbor vitae“ - príklad stromu ako projektívnej plochy ..	104
1.3.2.1 Carl Friedrich Lessing očami Friedricha Theodora Vischera	108
1.3.2.2 Caspar David Friedrich a predzvesť symbolizmu ..	111
1.3.2.3 Vyras v zajatí mnohoznačnosti	115
2 NÁČRT SYSTÉMU TEÓRIE VCÍTENIA	121
2.1 Úvod do problematiky vcítania	126
2.1.1 Motivovaná projekcia	132
2.2 Dejiny vcítania	136
2.2.1 Friedrich Theodor Vischer	146

2.2.1.1	Reč elementárnych foriem a ich výklad	150
2.2.2	Iniciácia pojmu „vcítenie“ Robertom Vischerom	161
2.2.2.1	Panteizmus a kritika teórie vcítenia	164
2.3	Organická povaha reprezentácie prírody a extravergia subjektu	169
2.3.1	Človek a prírodné formy u Theodora Lippsa	178
2.3.2	Podobnosť, analógia a asociácia v teórii vcítenia s dôrazom na koncepciu Johanessa Volkelta	187
3	IKONIZMUS A ANTROPOMORFNÝ KÓD	197
3.1	Semiotický diskurz antropomorfizmu	208
3.1.1	Od semiózy k projekcii	214
3.1.1.1	Premietanie subjektívnych obrazov do objektu, ale akých?	218
3.1.2	Medzi zobrazujúcim a zobrazeným	221
3.1.3	Súvisiace problémy z metodiky obrazovej semiotiky	226
3.1.3.1	Zoskupovanie znakov do organizačných celkov, sérií a radov	234
3.2	Ikonické konfigurácie v obraze – úloha ikonickej projekcie v krajinomalbe	243
3.2.1	Ikon a elementarizácia prírody v praktickej obrazovej semiotike – Korešpondencia	249
3.2.1.1	Problém ikonizmu je problémom podobnosti	257
3.2.2	Superizačné modely ikonu – Konexivita	262
3.2.2.1	Ikonicko-mimetický model	263
3.2.2.2	Ikonicko-kauzálny model	266
3.2.2.3	Ikonicko-symbolický model	272
3.2.3	Ekonomia ikonu v procese projekcie subjektívnych obsahov do estetického objektu – konvencionalita	278
3.3	Modus operandi antropomorfného kódu	286
3.3.1	Idiolektická a/alebo konvencionálna povaha antropomorfného kódu v obraze	288
3.3.1.1	Gramatika a text v teórii kódu vizuálnej komunikácie	290
3.3.1.2	Estetický idiolekt	293
3.3.2	Explicitný modus antropomorfizmu	297
3.3.2.1	Konfrontačná situácia	300
3.3.2.2	Inherentná situácia	304

3.3.2.3	Rezonančná situácia	309
3.3.2.4	Situačné možnosti antropomorfných prejavov v explicitnom vyjadrení človeka	311
3.3.3	Implicitný modus antropomorfizmu	315
3.3.3.1	Analogická situácia	317
3.3.3.2	Biometrická situácia	321
ZÁVER		329
Hermann Hesse: <i>Maliar</i>		349
Zoznam použitej literatúry		353
Primárna literatúra		353
Sekundárna literatúra		363
Internetové textové a obrazové databázy		379
Zoznam schém a ilustrácií		381
Schémy		381
Ilustrácie		382
Zoznam skratiek a uvádzanie grafických a diakritických prvkov		383
Menný a vecný register		385
Reprodukcie		395